

Bestaanszekerheid

—

Nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening Harderwijk

Bestaanszekerheid

Nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening Harderwijk 2021-2024

Opgesteld door	Gemeente Harderwijk
Onderwerp	Nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening Harderwijk
Datum	September 2021

Inhoudsopgave

1	***Inleiding***	***4***
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2	***Visie bestaanszekerheid***	***6***
2.1	Inleiding	6
2.2	Visie	8
2.3	Definities	10
3	***Bestaanszekerheid in Harderwijk***	***12***
3.1	Inleiding	12
3.2	Cijfers en trends	13
4	***Aanpak***	***15***
4.1	Inleiding	15
4.2	Preventie en vroegsignalering:	15
4.3	Doorbreken van kinderarmoede en aandacht voor jongeren	20
4.4	Inkomensondersteuning en financiële administratie	22
4.5	Complexe financiële of persoonlijke problemen	24
4.6	Invloed van de Coronacrisis op bestaanszekerheid	26
5	***Charitatieve organisaties****	***28***
5.1	Inleiding	28
5.2	Visie	28
5.3	Inventarisatie charitatieve organisaties in Harderwijk	30
5.4	Aanpak	30
6	***Financiën***	***33***
6.1	Middelen	33
7	***Bijlagen***	***36***
7.1	Uitvoeringsprogramma	36
7.2	Overzicht minimaregelingen	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

“Van armoedebeleid naar beleid dat gericht is op bestaanszekerheid en inkomensondersteuning. Anders gezegd: van financiële regelingen naar mensgericht beleid waarbij ook aandacht is voor de financiën.”

In 2016 is met dit uitgangspunt de eerste Harderwijkse nota bestaanszekerheid opgesteld voor 2016-2019. Inmiddels kunnen we met enige trots terugkijken op deze stap naar meer mensgericht beleid. Dit is tevens het moment om het beleid te herijken. De wereld om ons heen verandert, net als de ondersteuningsvraag vanuit de inwoner en de mogelijkheden tot het bieden van ondersteuning.

Het afgelopen jaar is een aantal preventieve voorzieningen ontwikkeld. Projecten als de Voorzieningwijzer en Vroegsignalering Schulden zijn voorbereid. En in 2021en verder wordt het verder uitgewerkt en vormgegeven. Tegelijkertijd was het een onrustige periode. De Coronacrisis heeft een grote impact op onze samenleving. Er zijn nieuwe maatschappelijke vraagstukken ontstaan en/of hebben een andere wending gekregen, bijvoorbeeld het vraagstuk met betrekking tot een nieuwe groep inwoners met schulden: ondernemers, zzp’ers en flexwerkers. Dit alles heeft ook invloed gehad op onze visie op bestaanszekerheid. Al deze ontwikkelingen en nieuwe ontwikkelingen zijn meegenomen in deze nieuwe Nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening.

Daarnaast wordt de EHZ-oplegger schulddienstverlening (2019) geïntegreerd in deze nota bestaanszekerheid. Met de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, die per 1 januari 2021 in is gegaan, bestaat er behoefte de nota bestaanszekerheid te herzien en de EHZ-oplegger schulddienstverlening (2019) te integreren. Aangezien bestaanszekerheid en schulddienstverlening nauw met elkaar verweven zijn, is gekozen voor eeni ntegrale beleidsnota Bestaanszekerheid en schulddienstverlening.

Dit beleid is geen dichtgetimmerd geheel, maar houdt ruimte voor ontwikkelingen. De vorige nota bestaanszekerheid was voor een periode van 4 jaar vastgesteld. Ervaring leert dat een periode van 4 jaar een voortdurend proces is van veranderingen en ontwikkelingen in de samenleving. De Coronacrisis is bij uitstek een voorbeeld hiervan. Monitoring van de beleidsinterventies, gebruik van de minimaregelingen en de gevolgen van

Coronacrisis zijn belangrijke ontwikkelingen om de bestaanszekerheid van inwoners te waarborgen en te verbeteren.

Deze nieuwe nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening bouwt inhoudelijk voort op de voorgaande nota. Hetgeen dat effectief is gebleken uit het vorige bestaanszekerheidsbeleid wordt meegenomen naar de nieuwe beleidsnota. Daarnaast worden nieuwe acties toegevoegd die meer aandacht vergen of opgezet moeten worden. Op die manier laten we zien waar we nu staan én wat we in de toekomst moeten gaan doen. Deze nieuwe nota wordt opgesteld voor de jaren 2021 tot en met 2024.

1.2 Doel

Het vergroten van de bestaanszekerheid van alle mensen door het bieden van laagdrempelige ondersteuning, dichtbij de inwoner. Meer specifiek richt het zich op mensen die leven op of rond het (netto) bestaansminimum [1]. Ook is er aandacht voor inwoners met een gering besteedbaar inkomen.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in het afgelopen jaar, de gemeentelijke regelingen en de cijfers en trends van de afgelopen jaren.

In Hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op de nieuwe nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening. Er wordt ingegaan op de Harderwijkse visie met betrekking tot bestaanszekerheid en definities worden nader uitgewerkt.

De aanpak staat beschreven in hoofdstuk 4. De nieuwe nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening geeft inzicht in de nieuwe en gaande ontwikkelingen.

Hoofdstuk 5 geeft inzicht in de charitatieve organisaties en hun rol binnen het bestaanszekerheidsbeleid.

Tot slot worden in hoofdstuk 6 de financiële consequenties van het beleid gepresenteerd.

[1] 120% van het sociaal minimum

2 Visie bestaanszekerheid

2.1 Inleiding

Harderwijk wil een inclusieve stad zijn. Een stad waarin iedereen mee kan doen, erbij hoort en meetelt. Dat is waar we als gemeente naar streven, maar tegelijkertijd weten we dat het leven niet maakbaar is; mee kunnen doen, prettig wonen, gezond zijn en een veilig netwerk hebben, is niet altijd een keuze. Ook de zo verlangde ‘eigen regie’ is soms te hoog gegrepen. Om mee te kunnen doen is een stevige basis van essentieel belang. Daarom zet de gemeente al meerdere jaren in op het versterken van een veilig netwerk, gezondheid, het mee kunnen doen en financiële zekerheid van onze inwoners. Daarnaast blijft individuele ondersteuning vanuit de overheid nodig.

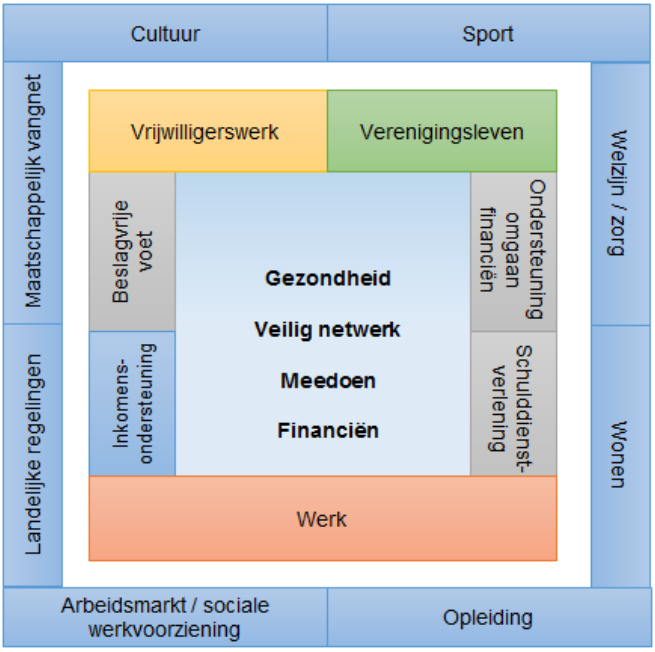
We gaan verder met de koers die we in 2016 hebben ingezet. Met behoud van het goede uit het vorige beleid, namelijk bestaanszekerheid in plaats van armoede: een verbrede kijk op de zekerheden die elke inwoner zou moeten hebben. We gaan uit van een breder begrip van bestaanszekerheid dan alleen het bieden van maatregelen en ondersteuning op het financiële vlak. Hoewel financiële rust creëren nog steeds een belangrijke basis is, gaat het ook om prettig wonen, toegang hebben tot goede en betaalbare zorg en onderwijs, werk of een andere dagbesteding die structuur en zin aan de dag geeft.

Bestaanszekerheid is het fundament binnen het sociale domein, dit mag aan niemand ontbreken. Zonder een goed fundament, bestaanszekerheid, is het voor inwoners onmogelijk om zich verder te ontwikkelen en mee te doen met de maatschappij.

In onderstaande figuur staat schematisch weergegeven welke bouwstenen er van invloed zijn op bestaanszekerheid. Op allerlei terreinen (buitenste ring) wordt gewerkt aan factoren die direct van invloed zijn (middelste ring) op de bouwstenen van bestaanszekerheid voor inwoners: gezondheid, veilig netwerk, meedoen en financiën. De inhoud van deze beleidsnota bestaanszekerheid en schulddienstverlening focust zich op de bouwsteen ‘Financiën’ en ‘Meedoen’. De neiging kan namelijk ontstaan om allerlei zaken in deze beleidsnota onder te brengen. Het zijn ambities die echter altijd in het licht van de bredere ambitie van bestaanszekerheid gelezen en gerealiseerd moeten worden.

Beleid dat gericht is op de overige pijlers en die ook invloed hebben op de pijlers Financiën en Meedoen is terug te vinden in onder andere de volgende beleidsnota’s:

- Nota Samen voor een gezond Noord Veluwe 2017-2021
- Beleidsplan Harderwijk zijn wij samen. Vrijwilligers en mantelzorgers. 2018-2021
- Regioplan Laaggeletterdheid 2020-2024
- Harderwijk zijn wij samen, Visie op burgerschap als uitgangspunt voor maatschappelijke sturing en fysieke inrichting (Strategische Raadsagenda 2010-2014)
- Beleidsnota sport en bewegen “Samen in beweging 2018-2021”;

Het ontbreken van bestaanszekerheid heeft een groot effect op andere leefgebieden van een persoon. Meerdere onderzoeken bevestigen dat (langdurige) armoede en (financiële) onzekerheden leidt tot belemmeringen in de eigen regie van deze mensen[2]. Er is steeds meer bekend over de effecten die gebrek aan bestaanszekerheid heeft op het handelen en welbevinden van mensen. Een bekend begrip hierin is *mobility mentoring*[3]. Wetenschappelijk inzicht laat zien dat chronische stress invloed heeft op het gedrag van mensen. Mensen met chronische stress gaan meer bij de dag leven, zijn minder goed in staat om doelen en prioriteiten te stellen, emoties te reguleren en strategieën te ontwikkelen wanneer het tegenzit. Het probleemoplossend vermogen om uit die cirkel te komen is beperkt door schaarste en stress, waardoor beslissingen en gedrag negatief worden beïnvloed. Dit betekent dat we bij het bieden van inkomensondersteuning en andere dienstverlening

2 Movisie (2020) *Wat werkt bij aanpak armoede en schulden*

3 Mobility Mentoring Hoe inzichten uit de hersenwetenschap leiden tot een betere aanpak van armoede en schulden Auteurs Nadja Jungmann Peter Wesdorp

hiermee rekening moeten houden. Het stabiliseren van stress is hierin een belangrijk element, bijvoorbeeld het beheersbaar houden en/of maken van schulden.

Daarbij is onze samenleving complex, het bestaat uit een veelvoud van wet- en regelgeving en gaat uit van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. We vragen hierdoor veel van deze groep. We weten dat compenseren achteraf en enkel via minimaregelingen, weinig effect heeft. Het is effectiever als we iedere Harderwijkse inwoner kunnen helpen om een bepaald basisniveau te leven op het gebied van gezondheid, veilig netwerk, meedoen en financiën.

2.2 Visie

De afgelopen jaren is er een mooie beweging gemaakt naar preventie met een doelgerichte en outreachende aanpak. Dit hebben we gerealiseerd samen met onze ketenpartners. Zij spelen een belangrijke rol bij het uitvoeren van onze visie. In Harderwijk kennen wij onder andere de volgende ketenpartners: Zorgdat, Stimenz, MEE Veluwe, Westerbeek/Plangroep, Humanitas, Voedselbank, Over Rood, Stichting Leergeld Randmeren en de keten maatschappelijke zorg.

Echter de vraag blijft: Hoe komen we meer naar de voorkant? Als we willen dat alle mensen in Harderwijk meedoen, moeten we ons richten op eigen regie. We willen samen met de inwoners zoeken naar passende mogelijkheden voor ondersteuning.

Iedere inwoner heeft zelf regie over de invulling van zijn of haar leven. Een veilig (sociaal) netwerk van mensen speelt hierin een belangrijke rol. Sommige mensen hebben (tijdelijk) een helpende hand nodig bij deze regie. Die ondersteuning organiseert de gemeente in samenwerking met het veilig (sociaal) netwerk van de inwoner en de ketenpartners.

Het gebrek aan bestaanszekerheid bij mensen heeft invloed op verschillende beleidsterreinen en vraagt om samenhang tussen onder andere gezondheid, inkomen, onderwijs, participatie (bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk en deelname aan sport en cultuur), wonen en duurzaamheid, maar ook om toegankelijkheid van ondersteuning en eenvoudigere regels. We gaan uit van een mensgericht beleid, waarin we inwoners de eigen regie laten houden in eigen leven.

Investeren op bestaanszekerheid levert veel op. Voor de inwoners én in financieel opzicht. Met een doelgerichte en preventieve inzet van middelen voorkomen we dat mensen afglijden en vaak duurdere zorg en ondersteuning nodig hebben. We versterken de aandacht voor preventie in het bestaanszekerheidsbeleid: ‘voorkomen’ blijft een belangrijke pijler in het beleid. Waar kunnen we iets aan doen om oorzaken weg te nemen en te voorkomen dat gezinnen in (financiële) problemen en/of onzekerheden terechtkomen.

De kern van deze visie is:

Eén gezin, één plan, één regisseur

We zetten in op de samenwerking en afstemming tussen de betrokken organisaties en de persoon die ondersteuning vraagt, vanuit de gedachte: één gezin, één plan, één regisseur.

Ontwikkelingen die hieraan bijdragen zijn bijvoorbeeld het Financieel Trefpunt, de Tafel Samen aan Zet en ook de ontwikkelingen met betrekking tot Positieve Gezondheid in de Multi Functionele Centra (MFC).

(Financiële) zelfredzaamheid

(Financiële) onzekerheden kunnen een belemmering zijn voor de mate waarin iemand bestaanszekerheid ervaart. Het kan gaan om hele kleine of dreigende problemen of om grote problemen tot problematische schulden. De mate van (financiële) zelfredzaamheid (op dat moment) bepaalt in hoeverre een inwoner in staat is zijn eigen problemen op te lossen. Bestaanszekerheid is meer dan alleen inkomen. Het gaat ook om een toename in welbevinden en het voorkomen van sociale uitsluiting.

Zo stellen we Startpunt Geldzaken en de Voorzieningwijzer beschikbaar voor onze inwoners. Daarnaast krijgt de samenwerking met de Bewindvoerders steeds meer vorm. In hoofdstuk 4 staat een uitgebreide omschrijving van de instrumenten die we inzetten.

Zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig

Ondersteuning aan inwoners moet zo slim mogelijk worden ingezet. Uitgangspunt daarbij is ‘zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig’. Wel moet op- en afschalen mogelijk zijn. Financiële problemen zijn vaak onderliggend aan problemen op andere levensgebieden. Samenwerking met ketenpartners in het sociaal domein kan daarmee problemen in verschillende levensgebieden voorkomen en/of verminderen.

We gaan er op af

We zetten in op preventieve voorzieningen. Preventie en vroegsignalering zijn van groot belang om armoede te helpen voorkomen en bestaanszekerheid te creëren en/of te vergroten. Deze Eropaf-houding kenmerkt zich door een outreachende, contactmakende en activerende benadering.

Hoe eerder iemand met (dreigende) problematische schulden in contact komt met de gemeentelijke schuldhulpverlening, hoe gemakkelijker er een oplossing gevonden kan worden en hoe lager de kosten zullen zijn. Uit onderzoek naar de kosten en baten van vroegsignalering bij de gemeenten blijkt dat het loont om te investeren in vroegsignalering en preventie[4].

2.3 Definities

Met de kanteling van armoedebeleid naar bestaanszekerheidsbeleid in 2016, zijn enkele definities opgesteld om duidelijk te maken waar we het over hebben. Deze definities zijn nog steeds van kracht en worden hieronder kort herhaald.

Bestaanszekerheid

Wanneer een inwoner de mogelijkheid heeft om met eigen inzet en naar eigen inzicht een leefsituatie te creëren waarbij hij of zij zich prettig voelt en mee kan doen in de maatschappij, spreken we over bestaanszekerheid. Bestaanszekerheid gaat dus naast financiële zekerheid over meedoen, gezondheid en een veilig netwerk. Waar armoede meestal gemeten wordt in geld, is bestaanszekerheid veel meer een individueel gegeven en een beleving van de inwoner[5].

Armoede

Armoede is een situatie waarin sprake is van onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen, waardoor mensen zijn uitgesloten van een levensstandaard die als minimaal wordt gezien in de samenleving waarin men woont[6].

Inkomensondersteuning

Inkomensondersteuning is een aanbod van financiële regelingen, die beogen mensen met een relatief laag inkomen te ondersteunen om voldoende middelen van bestaan te genereren. Het netwerk loopt uiteen van AOW, zorg-

[4] https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2020-03/Dossier-Wat-werkt-bij-aanpak-armoede-schulden-2020.pdf
[5] Zo wordt er vanuit welzijn ingezet op de geluksbeleving van de inwoner. De Geluksroute is een eenmalige welzijnsbudget om inwoners die niet op eigen kracht uit een negatieve spiraal van chronische ziekten, sociaal isolement of armoede kunnen komen te verleiden en te stimuleren tot sociale activering en participatie. Het doel van de Geluksroute is het verbeteren van de mogelijkheden tot zelfregie en het bevorderen van de positie en (maatschappelijke) participatie van bewoners met een chronische ziekte of beperking die leven in sociaal isolement in de gemeente Harderwijk.
[6] Definitie van de Europese Unie

en huurtoeslag tot lokale minimaregelingen en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Daarnaast is er aandacht voor het netto besteedbaar inkomen van werkenden. Door hoge vaste lasten kunnen zij moeilijk rondkomen en kloppen zij elders aan voor ondersteuning, bijvoorbeeld bij de Voedselbank. De juiste ondersteuning regelen voor de groep werkenden is lastig. Om deze reden heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de zogeheten armoedeval[7].

Het doel van het onderzoek is het bepalen wanneer een inkomensachteruitgang optreedt als een bijstandsgerechtigde werk aanvaardt. Hiervoor worden instrumenten ontwikkeld om de inkomensachteruitgang zo veel mogelijk te voorkomen, voornamelijk via maatwerkvoorzieningen.

Inkomensondersteuning is veelal een middel om bestaanszekerheid te creëren voor de groep mensen die weinig of geen inkomen hebben uit werk. De ondersteuning vindt plaats in de vorm van een geldelijke bijdrage. De lokale regelingen die de gemeente Harderwijk inzet moeten inwoners prikkelen tot meedoen: Inkomensondersteuning is een vangnet en geen hangmat.

[7] Armoedeval heet het fenomeen dat ontvangers van een uitkering die aan het werk gaan, financieel niet beter af zijn maar er op achteruit gaan. Het betreft bijstandsgerechtigden die net iets meer (kunnen) verdienen dan het bijstandsniveau. Terwijl de bedoeling juist is dat werk moet leiden tot financiële onafhankelijkheid.

3 Bestaanszekerheid in Harderwijk

3.1 Inleiding

De gemeente Harderwijk heeft de afgelopen jaren actief beleid gevoerd om armoede en schulden tegen te gaan. Beleid gericht op mensen die in (dreigende) armoede leven. Voor de afgelopen jaren betekende dit:

- Meer dan alleen financieel ondersteunen.
- Meer integraal handelen.
- Meer in samenhang met andere organisaties en mensen handelen,
- Weten dat niet iedereen gebruik maakt van de beschikbare ondersteuning.
- Weten dat er altijd mensen blijven die niet mee kunnen doen.
- Weten dat er altijd mensen blijven die niet mee willen doen.
- Weten dat er mensen zijn die regelingen ondersteunend gebruiken, maar dat er ook mensen zijn die regelingen misbruiken

Dit alles heeft ertoe geleid dat onze aanpak is geïntensiveerd:

Minimaregelingen	De gemeente Harderwijk kent minimaregelingen specifiek voor volwassenen en specifiek voor kinderen. Daarnaast wordt er samengewerkt met organisaties die ondersteuning bieden aan inwoners met een laag inkomen. Op www.meerinzicht.nl is een actueel overzicht te vinden van alle minimaregelingen die Harderwijk biedt. Ook hebben we ingezet op communicatie en bekendheid.
Dienstverlening vanuit wettelijke kaders	De uitvoering van de Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet inburgering: het verstrekken van bijstand voor levensonderhoud, begeleiding naar werk, begeleiding mensen met arbeidsbeperking, financieel ontzorgen statushouders, financiële voorlichting en advies (budgetcursussen), schuldsituaties stabiliseren, schuldregelingen treffen.
Zelfredzaamheid vergroten & preventie	Subsidiëring van diverse organisaties die inwoners ondersteunen met financiën, waaronder Thuisadministratie (Humanitas en Zorgdat), het Financieel Trefpunt (één loket voor financiële vraagstukken), financieel AKP'tje (de

	voorzieningenwijzer), vroegsignalering, 18 jarige brief.
Financiële ondersteuning	Subsidiëring van diverse organisaties die inwoners met een laag inkomen ondersteunen in financiële zin of in natura, waaronder: de Voedselbank, Stichting Leergeld Randmeren, Nel's kledingservice, Stichting jeugdfonds Sport & Cultuur.
Armoede en kinderen	In 2019 is Stichting Leergeld Randmeren gestart in de gemeenten Harderwijk, Ermelo, Putten en Zeewolde. Door ondersteuning van Stichting Leergeld kunnen kinderen mee op schoolreis, hun zwemdiploma halen of op muziekles. Daarnaast ondersteunt Stichting Leergeld bij aanschaf van een laptop of sportkleding. In 2019 is ook het Zwemfonds opgestart (onderdeel van het Jeugdfonds Sport & Cultuur). De gemeente Harderwijk werkt nauw samen met het jeugdfonds Sport & Cultuur en Zwemfonds Harderwijk en is sinds 2021 aangesloten bij www.samenvoorallekinderen.nl/
Schulden	Regelmatig is er overleg met de ketenpartners van schulddienstverlening (maatschappelijk werk, welzijn, schuldhulpverlening en bewindvoering). Op deze manier houden we elkaar aangehaakt en kunnen we onze inwoners optimaal faciliteren in het 'meedoen'.

3.2 Cijfers en trends

In de Trendrapportage sociaal domein Harderwijk 2020 worden enkele kerngegevens gedeeld. Zo zien we dat er na een daling in 2018 het aantal aangevraagde minimaregelingen in 2019 is toegenomen. We hebben echter goed ingezet op communicatie en bekendheid van de minimaregelingen. Meer bekendheid kan zorgen voor meer aanvragen. Daarnaast wordt verwacht dat door de gevolgen van Coronacrisis het beroep op schuldhulpverlening, minimaregelingen en de Participatiewet gaat toenemen in 2022.

Onderstaand overzicht laat het gebruik van de minimaregelingen zien over de afgelopen jaren. Voor een volledig overzicht en duiding van de cijfers, wordt verwezen naar de Trendrapportage sociaal domein Harderwijk 2020.

	2017	2018	2019	2020[8]
Bijzondere bijstand	1319	1197	1389	1109
Maatschappelijke bijdrageregelingen (MBR)	1046	966	1061	968
Individuele inkomenstoeslag	868	777	865	607
PC-regeling	75	35	40	48
Tegemoetkoming schoolkosten	48	43	47	40
Tegemoetkoming zorgkosten chronisch zieken	-	147	164	209
Voedselbank Harderwijk, Ermelo, Putten (intakes)	313	305	351	271
Jeugdfonds Sport	149	171	166	163[9]
Jeugdfonds Cultuur	23	30	33	-
Zwemfonds	-	-	40+	69
Stichting Leergeld Q4 2019)	-	-	21	216

Om de samenwerking en de beleidsinterventies te monitoren is het van belang om regelmatig een actueel overzicht te hebben van het gebruik van de regelingen en deze cijfers te duiden. Zeker omdat de verwachting is dat het gebruik gaat toenemen als gevolg van de coronacrisis. Om snel in te spelen op de ondersteuningsbehoeften van inwoners is het essentieel hier goed zicht op te hebben. Hiervoor wordt actief de samenwerking gezocht met Meerinzicht. Digitalisering biedt hier kansen in, waardoor op maat de beste ondersteuning ingezet kan worden.

[8] De schommelingen van het aantal minimaregelingen 2020 t.o.v. van de voorgaande jaren wordt veroorzaakt door de wijze waarop de aantal zijn geraadpleegd. Deze aantallen zijn gebaseerd op het jaar waarin de betaling heeft plaatsgevonden i.t.t. jaar waar de betaling betrekking op heeft - zoals destijds in jaarverslag en trendrapportages terecht zijn gekomen. Hierdoor kunnen exacte aantallen afwijken.

[9] Het jeugd- en cultuurfonds betreft één fonds. Om deze reden is ervoor gekozen om voor het jaar 2020 het totale aantal weer te geven.

4 Aanpak

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op preventie en vroegsignalering: de eerste en meest laagdrempelige stap in ondersteuning van financiën. Vervolgens wordt ingegaan op inkomensondersteuning als iemand problemen ervaart met financiën. Daarna wordt ingegaan op instrumenten die ingezet kunnen worden bij opgelopen of complexe financiële problemen.

4.2 Preventie en vroegsignalering:

Door meer interventies aan de voorkant en actieve inzet op het voorkomen van problemen, zijn mensen beter in staat om zich staande te houden in onze complexe maatschappij. Denk hierbij aan investeren in onderwijs, extra inzet op gezondheid, stimuleren van participatie, vroegtijdig leren omgaan met financiën, zorgen dat inwoners alle toeslagen ontvangen, en tijdig ingrijpen bij betalingsachterstanden. Dit alles leidt tot minder (complexe) problematiek; compensatie met minimaregelingen achteraf is daardoor minder nodig, evenals zwaardere ondersteuning zoals schuldsanering Dit doen we samen: samen met de inwoner, samen met het sociale netwerk en samen met onze ketenpartners.

Gemeentelijk zelfonderzoek

Integraal werken is van belang om meer bestaanszekerheid te creëren. Vanuit maatschappelijke zorg wordt in 2021 een onderzoek uitgevoerd binnen de gemeente Harderwijk (en de overige Noord Veluwe gemeenten). Het doel is om inzicht te krijgen in het gebruik van de wettelijke ruimte om mensen met financiële problemen te ondersteunen en richting oplossing te helpen. Denk hierbij aan het onderzoeken van de ervaringen van het gebruik van de kostendelersnorm, het incassobeleid, gemeentelijke samenwerking met de schulddienstketen, maatwerkafbetalingen enz. Dit rapport moet inzicht gaan bieden in de mogelijkheden voor vroegsignalering en preventie van oplopende schulden en geeft zicht op onze eigen (voorbeeld)rol. De uitkomsten van dit rapport worden meegenomen in de aanpak bestaanszekerheid.

Vroegsignalering betaalachterstanden

Vanaf 1 januari 2021 is dit volgens de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening een verplichting. Er is een landelijk convenant opgesteld. Het EHZ-convenant zal overgaan in dit landelijke convenant. In samenwerking met Ermelo en Zeewolde is gewerkt aan een systeem voor vroegsignalering bij betalingsachterstanden. Meldingen van betaalachterstanden worden door

aangesloten organisaties, zoals woningcorporaties, energie- en waterleveranciers, zorgverzekeringen en de gemeentelijke belastingen, gemeld in het systeem. Stimenz en Stichting Zorgdat verzorgen gezamenlijk de outreachende hulpverlening in Harderwijk. Als een melding binnenkomt, wordt eerst gekeken of deze inwoner al bekend is bij GGD, schuldhulpverlening, maatschappelijk werk of welzijn. Is dit het geval, dan neemt de betreffende organisatie contact op met de inwoner. Inwoners die nog niet bekend zijn bij onze ketenpartners, komen op een lijst. Stimenz coördineert vervolgens bij welke inwoners een huisbezoek wordt afgelegd. De outreachende bezoeken worden gedaan door een maatschappelijk werker van Stimenz en een vrijwilliger van Zorgdat.

Deze werkwijze voor de vroegsignalering is vastgesteld in een plan van aanpak en een werkprotocol en wordt regelmatig gemonitord. Vroegsignalering biedt ons de mogelijkheid om oplopende schulden van een inwoner snel te signaleren en hier actief op in te spelen.

De komende jaren wordt deze outreachende aanpak samen met de ketenpartners verder vormgegeven. Met de ketenpartners is afgesproken het eerste jaar structureel een EHZ monitoringsbijeenkomst te organiseren. Op deze manier zorgen we voor meer structuur en lijn in het ontwikkelproces van deze aanpak. Daarnaast zorgt het voor kennisdeling tussen gemeenten en ketenpartners over de werkwijze. Op basis van de ervaringen wordt het plan van aanpak en het werkprotocol, indien nodig, aangescherpt.

Nederlandse schuldhulproute

De gemeente Harderwijk neemt deel aan de Nederlandse Schuldhulproute met Geldfit en Geldfit Zakelijk. De Nederlandse Schuldhulproute is een aanpak waarmee we inwoners met schuldzorgen sneller bereiken en hulp aanbieden. De basis van de aanpak van de Nederlandse Schuldhulproute (‘NSR’) is een brede samenwerking tussen verschillende soorten organisaties en netwerken zowel nationaal als lokaal: hulporganisaties, kennisinstituten, bedrijven (landelijk opererend), gemeenten en lokale netwerken. Samen vormt dit één groot netwerk. De gedachte achter deze vorm van samenwerking is dat Nederlanders die hulp nodig hebben bij hun geldzaken eerder in beeld komen en sneller op de juiste plek voor hulp terecht komen.

De hulp die via NSR geboden wordt bestaat uit 4 categorieën, de zogenoemde afslagen. De indeling is gebaseerd op de ernst van de problematiek:

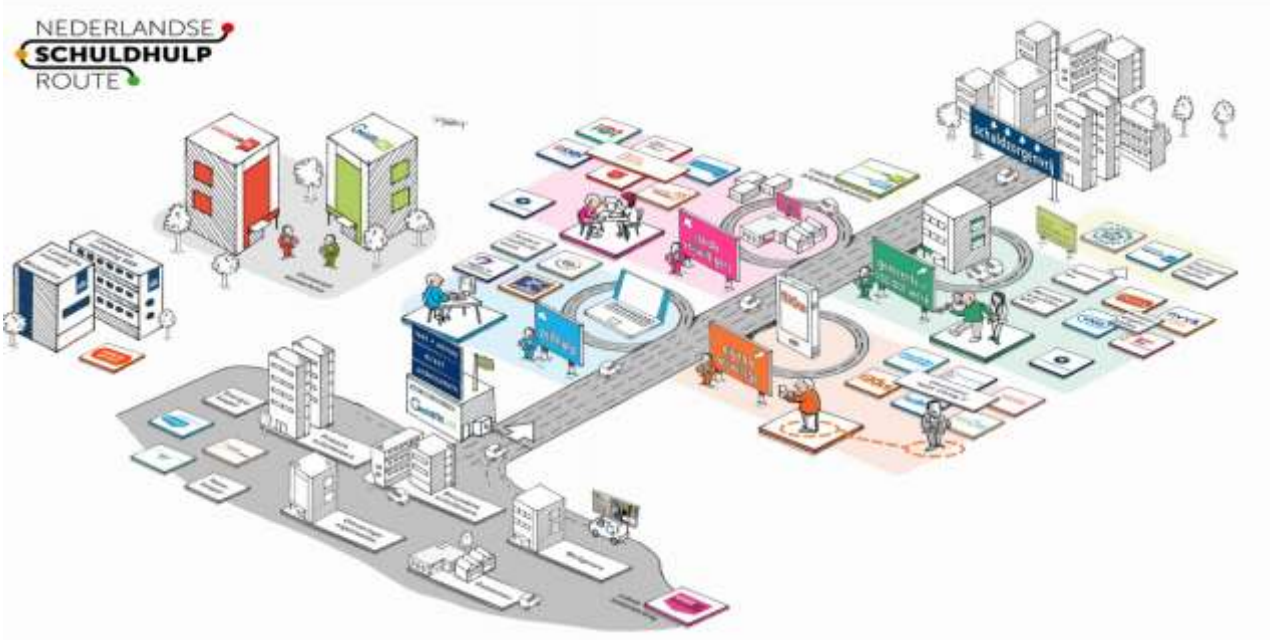
- Afslag 1: online zelfhulp

- Afslag 2: online hulp van een vrijwilliger
- Afslag 3: lokaal hulp van een vrijwilliger (bijvoorbeeld het Financieel Trefpunt)
- Afslag 4: professionele schuldhulp via gemeente (bijvoorbeeld schulddienstverlening door Westerbeek/Plangroep)

Afslag 1 en 2 biedt ondersteuning en hulp die landelijk is georganiseerd, bijvoorbeeld een landelijke callcenter waar telefonisch advies wordt gegeven. Afslag 3 en 4 biedt ondersteuning en hulp die wij als gemeente Harderwijk lokaal hebben georganiseerd.

Via de website van Geldfit kan de inwoner een check doen over zijn of haar financiële situatie. Voor de ondernemer is er de Geldfit Zakelijk. Naar aanleiding van de check en de ernst van de geldzorgen wordt gericht advies gegeven.

Vanuit Geldfit worden per kwartaal rapportages verstrekt over risicoprofielen binnen gemeente Harderwijk over betalingsachterstanden op diverse (commerciële) websites. De persoonsgegevens zijn niet beschikbaar, maar er kan wel gevolgd worden of de aantallen huishoudens met financiële problemen stijgen of dalen. Deze rapportages zullen gebruikt worden om inwoners te bereiken en hen maatwerk te bieden.

Startpunt Geldzaken

Tevens is in 2019 het Startpunt Geldzaken in gebruik genomen, waarmee inwoners zelf aan de slag kunnen met hun financiën. De gemeente Harderwijk

stelt de geldplannen van Startpunt Geldzaken beschikbaar aan haar inwoners. Startpunt Geldzaken helpt mensen om hun persoonlijke geldzaken in balans te brengen en te houden. De geldplannen van Startpunt Geldzaken geven zo concreet mogelijk aan wat men in een bepaalde situatie kan doen om de eigen financiële situatie te versterken.

Sinds 2019 zien we een groeiend aantal inwoners, dat gebruik maakt van de geldplannen. In onderstaand tabel staan de soorten geldplannen en het aantal geldplannen weergegeven per 1 december 2019 en 1 december 2020.

	2019	**2020**	**2021 (Q1 en Q2)**
Beter rondkomen	1	11	26
Sparen, beleggen of aflossen	1	7	13
Kom uit je geldzorgen	3	5	15
ZZP	1	1	2
Bijna 18	0	1	2
Studie (klein)kinderen	0	1	1
Rondkomen met kinderen	2	7	8
Statushouders	-	-	1
Totaal	**8**	**38**	**75**

Vanaf september 2020 is het aantal mensen dat gebruik maakt van de geldplannen flink gegroeid. De laatste gebruikscijfers van april 2021 tonen dat in totaal 75 geldplannen zijn opgesteld. Het instrument ´Geldzaken´ wordt continue onder de aandacht gebracht bij de inwoners van Harderwijk door publicaties in lokale dagbladen en door berichten op de sociale media.

Naast de bestaande geldplannen is een aantal nieuwe geldplannen toegevoegd of in ontwikkeling. Het nieuwe geldplan Statushouders is beschikbaar (per 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet inburgering van kracht). Daarnaast wordt er in 2021 gewerkt aan de gelplannen Scheiden en Werkloosheid. De komende jaren blijven we gebruik maken van Startpunt Geldzaken.

Voorzieningenwijzer

We starten met een financieel APK'tje. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de VoorzieningenWijzer als instrument. In februari 2021 heeft de formele aftrap voor de Voorzieningenwijzer plaatsgevonden. Vrijwilligers van Zorgdat en Stimenz zijn getraind om de VoorzieningenWijzer te gebruiken bij (in eerste instantie) nieuwe bijstandsgerechtigden, nieuwe huurders en bij klanten die voorgedragen worden door de ketenpartners. Inwoners worden uitgenodigd voor een (vrijwillige) financiële check. Een vrijwilliger doet een uitgebreide check voor de (vaste) lasten, zoals toeslagen, minimaregelingen, energiecontract en zorgverzekering. Vervolgens wordt een gericht advies gegeven om kosten te besparen en op deze manier financiële winst te behalen. Uit een pilot van de gemeente Ermelo blijkt dat het gemiddeld te behalen voordeel voor de deelnemers positief is[10].

De eerste ervaringen met de VoorzieningenWijzer worden gemonitord en gerapporteerd. Op basis van deze bevindingen wordt de VoorzieningenWijzer verder ingebed in de bestaande lokale voorzieningen en structuren. In de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2021 zijn 7 adviesgesprekken gevoerd.

Brede aanpak bespaarcoach

Inwoners met een lager inkomen betalen een relatief groot deel van hun inkomen aan energie. Er wordt over energiearmoede gesproken als een huishouden 10% of meer van het besteedbaar inkomen aan energie uitgeeft. Geschat wordt dat ongeveer 10% van de huishoudens in Nederland te maken heeft met energiearmoede. De verwachting is dat dit aantal gaat stijgen.

We gaan geen specifiek beleid voeren voor inwoners die moeite hebben met hun energierekening. Inwoners die moeite hebben met het betalen van de energierekening, kunnen ook moeite hebben met andere rekeningen of vaste lasten. De bespaarcoach kijkt daarom breder dan alleen energie[11]. Een totaalcheck en ondersteuning bij abonnementen, zoals telefoonabonnementen en zorgverzekering, kan leiden tot kostenbesparing en dus tot een hoger netto besteedbaar inkomen.

Een onderdeel van deze brede aanpak zijn de volgende acties:

Energiecoaches VeluweDuurzaam

Duurzaamheidsloket Veluwe Duurzaam heeft een poule van energiecoaches

[10] Besparing van gemiddeld 500 euro per jaar per huishouden

[11] Deze brede aanpak is ontstaan als gevolg van een amendement ingediend door de gemeenteraad van Harderwijk op 8 november 2018.

in de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Deze energiecoaches hebben een opleiding over energiebesparende maatregelen gevolgd, zodat zij de juiste informatie en kennis in huis hebben om inwoners verder te helpen.

VoorzieningenWijzer
Een totaalcheck op detailniveau zodat inwoners optimaal gebruik kunnen maken van de bestaande minimaregelingen, voorzieningen, juiste zorgverzekeringspolis en energieleverancier.

Junior Energiecoach
De Junior Energiecoach (juniorenergiecoach.nl) richt zich op energiebesparing in gezinnen. Kinderen (7 – 12 jaar) en hun ouders spelen een interactief spel waarbij ze thuis praktisch en spelenderwijs aan de slag gaan met energiebesparing voor een schoner milieu en vollere portemonnee. Ze ervaren hierbij dat ze zelf een bijdrage kunnen leveren zonder dat dit ingewikkeld of duur hoeft te zijn. Aan dit project hebben landelijk al 757 gezinnen uit 51 gemeenten meegedaan.

We starten in 2021 met twee edities van de Junior Energiecoach. We verwachten ongeveer 50 deelnemende gezinnen per editie. Bij positieve evaluatie wordt dit voortgezet voor 2022

Uitbreiding van samenwerkingspartners
Keer op keer komt het belang van een sterke netwerksamenwerking met maatschappelijke partners naar voren. De komende jaren wordt getracht de samenwerking met meer partners vorm te geven. Hierbij kan gedacht worden aan sportverenigingen, scholen, huisartsen. Zo start er in het najaar van 2021 een pilot “Geldzorgen in de spreekkamer”. Waarbij de huisarts wordt getraind om schulden te herkennen als mensen komen met bijvoorbeeld stressklachten. De inwoners wordt warm wordt doorverwezen naar de schuldhulpverlening. Indien er huisartsen bereid zijn, wordt er deelgenomen aan deze pilot.

4.3 Doorbreken van kinderarmoede en aandacht voor jongeren
Kinderen die momenteel in armoede leven moeten op korte termijn mogelijkheden krijgen om (weer) mee te kunnen doen, om sociale uitsluiting te voorkomen. Op de lange termijn moeten we ervoor zorgen dat kinderen zichzelf maximaal kunnen ontwikkelen en zo uit de situatie van armoede kunnen komen. Dit betekent enerzijds concrete maatregelen in het verstrekken van spullen in natura of geld waardoor deze kinderen mee kunnen

doen aan sport, onderwijs en cultuur. Anderzijds vraagt het extra ondersteuning vanuit jeugd en gezin, het onderwijs en voor- en vroegschoolse educatie. Vanuit de visie op bestaanszekerheid willen we via een integrale aanpak op meerdere beleidsterreinen, werken aan de lange termijn: Ruimte creëren voor kinderen om zich maximaal te ontwikkelen.

Stichting Leergeld Randmeren

Stichting Leergeld Randmeren is bij de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Putten gestart in het najaar van 2019. Naast geld van diverse organisaties en fondsen krijgt de stichting subsidies van de gemeenten. Tijdens de coronacrisis heeft Stichting Leergeld Randmeren een belangrijke rol gespeeld in de mogelijkheid om afstandsonderwijs te kunnen volgen. Er zijn veel laptops aangevraagd en verstrekt. Vooral voor scholieren tussen de 12-17 jaar waar de gemeentelijke minimaregeling niet in voorziet (bovenbouw primair onderwijs). Ook zijn kinderen voorzien van fietsen. Hierin wordt niet voorzien in de minimaregelingen.

Jeugdfonds Sport & Cultuur en zwemfonds Harderwijk

Het Jeugdfonds Sport & Cultuur maakt het mogelijk dat kinderen en jongeren uit gezinnen met weinig geld, toch mee kunnen doen met sportieve of creatieve activiteit. Voor die kinderen en jongeren betalen zij de contributie / het lesgeld en in bepaalde gevallen de benodigde attributen.

Het zwemfonds Harderwijk zorgt ervoor dat kinderen uit gezinnen met weinig geld zwemdiploma A kunnen halen. De gemeente Harderwijk kent met het Jeugdfonds Sport & Cultuur en met het Zwemfonds Harderwijk een gezamenlijk samenwerkingscontract. Het samenwerkingscontract is verlengd van 2021 tot en met 2024.

Sam& voor alle kinderen

Sam& is een samenwerkingsverband van Leergeld Nederland, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job. Samen bieden zij één portaal waar ouders en intermediairs een aanvraag kunnen doen voor de voorzieningen die de organisaties bieden. Wij gaan de kansen en mogelijkheden die het Sam& portaal biedt verder verkennen.

Talent4money

Talent4money is specifiek gericht op jongeren van 12-24. Zij kunnen hier terecht voor alle vragen over financiën, voor hulp bij schulden of budgettering. Via www.talent4money.nl/ kan iedere jongere contact opnemen met iemand

van één van de samenwerkingspartners ZorgDat, Welzijn Ermelo, Humanitas of Westerbeek.

Kaart 18 jarige

Alle jongeren van 18 jaar en hun ouders krijgen een persoonlijke brief met informatie toegestuurd over de veranderingen in hun financiële situatie en verantwoordelijkheden vanaf hun 18e jaar. Daarnaast wordt een folder meegestuurd over lokale voorzieningen en minimaregelingen.

Jongeren met schulden

Uit onderzoek van Nibud blijkt dat 37% van de mbo'ers van 18 jaar en ouder momenteel een schuld heeft en 1 op de 4 een betalingsachterstand. Een schuld hebben hoeft niet meteen een probleem te zijn, bij veel jongeren loopt het goed af. Maar er is ook een groep jongeren waar de schulden problematisch zijn. De schulden kunnen dan grote gevolgen hebben voor hun toekomst. Het belemmert hen in hun ontwikkeling doordat ze niet de keuzes kunnen maken die ze willen maken, het levert stress op en geeft een lastige uitgangspositie in de maatschappij.

Uit de Schulden Monitor van het BKR (de instantie die alle kredietgegevens in Nederland bijhoudt) blijkt dat betalingsproblemen onder jongeren tot 24 jaar de afgelopen vijf jaar met bijna 70% zijn gestegen.

We gaan ons focussen op jongeren (16-27 jaar) met schulden. Het aantal jongeren met schulden en het soort problemen waar zij tegenaan lopen wordt in kaart gebracht. Dit proberen wij vooral te doen door in contact te komen met de jongeren zelf. Vervolgens wordt op basis van hun behoeften de benodigde ondersteuning aangeboden.

4.4 Inkomensondersteuning en financiële administratie

De gemeente Harderwijk wil inwoners die in beweging willen komen op maat ondersteunen en inwoners die niet in beweging kunnen of willen komen 'onderhouden'. De mensen die niet in beweging willen komen, stimuleren we om dit wel te doen.

Minimaregelingen

De gemeente Harderwijk kent minimaregelingen specifiek voor volwassenen en specifiek voor kinderen. Daarnaast wordt er samengewerkt met organisaties die ondersteuning bieden aan inwoners met een laag inkomen. Op www.meerinzicht.nl is een actueel overzicht te vinden van alle minimaregelingen die Harderwijk biedt en in bijlage 7.2.

Financieel Trefpunt

In 2020 is het Financieel Café ontwikkeld tot Financieel trefpunt. Dit is een laagdrempelig inlooppunt waar mensen met financiële vragen terechtkunnen. Dit gebeurt in gezamenlijkheid door welzijn, maatschappelijk werk en schulddienstverlening. Dit betekent dat de inwoner de gehele keten van organisaties achter een toegang kan vinden. Zorgdat, Humanitas, Stimenz, MEEVeluwe Westerbeek/Plangroep werken binnen het Financieel Trefpunt samen, waarbij er korte lijnen zijn met klantmanagers van Meerinzicht.

De Coronacrisis maakt een doorontwikkeling van het Financieel Trefpunt noodzakelijk. Door de economische terugval als gevolg van de Coronacrisis zullen mensen hun inkomen verliezen. Het risico op financiële problemen en schulden neemt daardoor toe. Dit geldt voor particulieren inwoners, maar ook voor zelfstandigen en ondernemers. Hier wordt de komende jaren aan gewerkt. Het is van belang dat het Financieel Trefpunt een laagdrempelig en toegankelijk karakter krijgt.

Armoedeval

De armoedeval is het verschijnsel dat mensen die onder het sociaal minimum zitten en die daardoor gebruik maken van toeslagen of minimaregelingen, er in besteedbaar inkomen niet op vooruitgaan (of er zelfs op achteruitgaan) als zij gaan werken voor een loon net boven het minimumloon. De armoedeval kan de motivatie om aan het werk te gaan verminderen.

De gemeente Harderwijk wil de armoedeval bestrijden. In samenwerking met de gemeenten Ermelo, Zeewolde en Meerinzicht is een project opgezet om te kijken hoe we gezamenlijk de armoedeval kunnen verkleinen. Onderdeel hiervan is het onder de loep nemen van de minimaregelingen.
Dit voorstel wordt gepresenteerd aan college en raad met de keuzemogelijkhe den om de armoedeval te voorkomen.

In dit voorstel is ook een actualisering opgenomen van de Regeling tegemoetkoming zorgkosten personen met een chronische ziekte of een beperking, omdat de huidige regeling nu anders uitgevoerd wordt dan geformuleerd staat in de regeling. Na afschaffing van de regelingen van de rijksoverheid voor chronisch zieken, konden de gemeenten zelf bepalen hoe een eventuele compensatie voor de hoge zorgkosten werd vormgegeven. In Harderwijk is er een regeling voor tegemoetkoming van de zorgkosten voor chronisch zieken en mensen met een beperking. Een gedeelte van het verplicht eigen risico wordt vergoed.

Collectieve aanvullende zorgverzekering(CAV)

De gemeente Harderwijk, Ermelo en Zeewolde bieden een gemeentepolis aan voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum (netto bijstandsnorm). Na het wegvallen van de regelingen voor landelijke vergoedingen voor chronisch zieken was het aanbieden van de gemeentelijke polis één van de oplossingen om deze doelgroep de mogelijkheid te bieden zich te verzekeren tegen de kosten die gepaard gaan met hun aandoeningen. Hierdoor wordt de drempel voor het afsluiten van een aanvullende verzekering lager en voorkomen we zorgmijding bij inwoners met een laag inkomen.

In 2019 is besloten om de gemeentepolis te evalueren op klantniveau. Voor de start van de evaluatie verscheen een landelijk rapport[12] naar de noodzaak van de gemeentepolis. Vrijwel alle gemeenten (95%) gebruiken dit instrument en de deelname is de afgelopen jaren met circa 30% is gestegen. In Harderwijk blijven we doorgaan met het bieden van de Collectieve aanvullende zorgverzekering. De collectieve zorgverzekering sluit goed aan bij de groep inwoners met specifieke behoeftes aan zorg die een laag inkomen hebben.

	2020	**2021**
Aanvullend 1	33	67
Aanvullend 2	2	11
Aanvullend 3	165	473
Totaal	200	551

4.5 Complexe financiële of persoonlijke problemen

Bij complexe financiële en/of persoonlijke problemen kan schulddienstverlening of bewindvoering een oplossing bieden. Nauwe samenwerking met ketenpartners en sociaal netwerk blijft van belang. Financiële problemen zijn namelijk vaak onderliggend aan problemen op andere levensgebieden.

Schulddienstverlening

Met de oplegger “financiële problemen en schulddienstverlening: EHZ prioriteiten 2019-2021” spreken Ermelo, Harderwijk en Zeewolde de ambitie

[12] Fact-finding Gemeentelijke collectiviteiten door Zorgweb in opdracht van Ministerie VWS, 28-09-2020

uit om de aankomende drie jaar de samenwerking te versterken op het gebied van schulddienstverlening.

De gezamenlijke uitgangspunten bij het vormgeven van goede ondersteuning bij financiële problemen en schulden zijn:

- We spreken niet van schuldhulpverlening, maar van schulddienstverlening: van hulp naar ondersteuning.
- Schulddienstverlening is integraal en breed toegankelijk.
- De zelfredzaamheid van mensen staat centraal. Hoewel financiën in principe ieders eigen verantwoordelijkheid is, blijft de mate waarin iemand de eigen verantwoordelijkheid (op een bepaald moment) aan kan een persoonsafhankelijke zoektocht.
- Ondersteuning is primair gericht op het oplossen van schulden, schuldenvrij.
- Preventie: voorkomen is effectiever dan genezen.
- Ketensamenwerking (integrale schulddienstverlening).

De focus ligt op preventie (want voorkomen is beter dan genezen) en op (grip op) professionele schulddienstverlening. Zodat inwoners die dat (tijdelijk) nodig hebben worden ondersteund op de manier die bij zijn/haar persoonlijke situatie past. De ambities uit de oplegger schulddienstverlening zijn meegenomen in deze beleidsnota.

Bewindvoering

Bewindvoering is een belangrijke beschermingsmaatregel voor inwoners die er zelf niet (meer) uit komen op financieel gebied. Het is een stabiliserende factor voor inwoners die de complexiteit van de samenleving niet kunnen volgen. Bewindvoering wordt opgelegd door de rechtbank. Een bewindvoerder beschermt de betrokkene tegen financiële problemen en regelt daartoe de gewone geldzaken. Bewindvoerders zijn een helpende hand voor inwoners.

Bewindvoering in Harderwijk wordt steeds meer vanzelfsprekend een onderdeel van het sociaal domein (zie de EHZ visie op bewindvoering 2019). De samenwerking tussen de gemeente en de beschermingsbewindvoerder richt zich op ondersteuning bij het beheer van financiën en/of financiële problemen. Waar mogelijk richt het zich ook op het (financieel) zelfredzaam maken van burgers met (een risico op) financiële problemen. Door actieve samenwerking, ontwikkeling en kennisdeling binnen bewindvoering en het sociaal domein wordt vorm gegeven aan de inbedding van de EHZ-beroepsgroep bewindvoerders binnen het Sociaal Domein
EHZ.

Bewindvoering heeft als doel om financiële problemen bij kwetsbare inwoners zo veel mogelijk te voorkomen en op te lossen. Door bewindvoering aan te laten sluiten bij de bredere schulddienstketen wordt tijdige inzet van passende ondersteuning beoogd. Bewindvoering moet, net als andere instrumenten in de schulddienstketen, zo slim mogelijk worden ingezet. Uitgangspunt daarbij is ‘zo zwaar als nodig, zo licht als mogelijk’. Wel moet op- en afschalen mogelijk zijn.

Samenwerking in de schulddienstketen kan daarmee problemen in verschillende domeinen voorkomen en verminderen. We zetten in op de samenwerking en afstemming tussen de betrokken organisaties en de persoon die ondersteuning nodig heeft, vanuit de gedachte: één gezin, één plan één regisseur. Hierbij is kennis van en bekend zijn binnen het netwerk van het sociaal domein essentieel.

Voor de gemeente is de meerwaarde van de samenwerking met bewindvoerders (en afspraken hierover vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst) de mogelijkheid één groep aan te spreken op hun rol in het bredere sociaal domein.

De mogelijkheid om gebruik te maken van het adviesrecht bij schuldenbewind wordt verkend. Ontwikkelingen en evaluaties bij anders gemeente worden gevolgd. Bij positief resultaat zal ook de gemeente Harderwijk het adviesrecht overwegen.

4.6 Invloed van de Coronacrisis op bestaanszekerheid

De Coronacrisis maakt nog eens duidelijk dat het belangrijk is om een beleidsnota op te stellen waarin flexibel geschakeld kan worden naar actuele behoeften. Vanwege de effecten van de Coronacrisis verwachten we een nieuwe groep inwoners waarvan de bestaanszekerheid is afgenomen, een toename van aanvragen voor minimaregelingen, schulddienstverlening en bijstand.

Structureel overleg

De afgelopen jaren heeft de bestaande infrastructuur van bestaanszekerheid en schulddienstverlening steeds meer vorm gekregen. Dit biedt de mogelijkheid om in te spelen op de gevolgen van de Coronacrisis. Maandelijks is er een gesprek met ketenpartners zodat er makkelijk op- en afgeschaald kan worden. Tot heden zijn er in Harderwijk nog geen Corona gerelateerde effecten op de bestaanszekerheid van inwoners zichtbaar.

Hulp aan ondernemers en zzp'ers

In de huidige Wet gemeentelijke schuldhulpverlening staat dat gemeentelijke schulddienstverlening breed toegankelijk moet zijn voor natuurlijke personen en dat geen groepen op voorhand van schuldhulpverlening mogen worden uitgesloten. De Coronacrisis laat zien dat de laagdrempelige toegang voor ondernemers met financiële problemen en/of schulden nog ontbrak. Om deze reden is de schuldhulproute voor ondernemer geoptimaliseerd en geborgd binnen de huidige keten van schulddienstverlening. Concreet betekent dit:

- Inzet van Over Rood[13] bij het Financieel Trefpunt.
- BBZ regeling (bijzondere bijstand zelfstandigen) wordt uitgevoerd door Meerinzicht.
- Schulddienstverlener Westerbeek/Plangroep voert de schulddienstverlening aan ondernemers en zzp'ers uit. En verwijst bij behoefte voor meer specialistisch hulp door.

Extra aandacht publiciteit

Regelmatig wordt op een themapagina in het lokaal dagblad aandacht besteed aan de mogelijkheid om extra financiële ondersteuning aan te vragen(minimaregelingen) of hulp bij financiële problemen. Daarnaast worden mailingen met fysieke en digitale folders verspreid onder een grote groep ketenpartners, zoals scholen, sportverenigingen en diverse hulpverleners. Er wordt meegewerkt met landelijke campagnes zoals "Kom uit je schuld", Sam& (voor Jeugdfonds Sport&Cultuur en Stichting Leergeld) en de Nederlandse Schuldhulproute.

Via een blad voor ondernemers in de regio worden werkgevers opgeroepen om informatie over schulddienstverlening onder hun werknemers te verspreiden en hun HRM-medewerkers hierop te attenderen.

Daarnaast is er ingezet op communicatie over de mogelijkheden van ondersteuning en hulp aan ondernemers en zzp'ers.

[13] Over Rood is een vrijwilligersorganisatie die ondernemers begeleidt en ondersteunt bij een (door)start, schulden, administratieve achterstanden en bedrijfsbeëindiging.

5 Charitatieve organisaties*

5.1 Inleiding

De nota bestaanszekerheid is gericht op mensen die in (dreigende) bestaansonzekerheid leven, waarbij meedoen binnen eigen mogelijkheden een uitgangspunt is. Het wordt binnen de gemeente Harderwijk steeds duidelijker zichtbaar dat alles met elkaar te maken kan hebben in en om het sociaal domein. Hiermee ook de bijdrage die de charitatieve organisaties leveren. Zij zijn, voor een groep mensen, een belangrijk fundament voor maatschappelijke binding en actief burgerschap. Charitatieve organisaties hebben een onmiskenbare bijdrage aan actuele maatschappelijk opgaven en uitdagingen. Dit zien we duidelijk terug in de bijdrage die zij leveren gedurende de Coronacrisis. Hierin hebben deze organisaties wederom hun bestaansrecht bewezen.

In Harderwijk verstaan we het volgende onder een charitatieve organisatie:

Een charitatieve organisatie is een organisatie die zich inspant voor mensen die rond of onder de grens van bestaanszekerheid leven, waarbij sprake is van onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen en/of fysieke beperktheid, waardoor mensen zijn uitgesloten van een levensstandaard die als minimaal wordt gezien in de samenleving waarin men woont.

Charitatieve organisaties worden gekenmerkt door:

- Onderdeel van het maatschappelijk vangnet
- Primaire gericht om mensen die op of rond het (netto) bestaansminimum
- Ondersteuning in natura
- Ondersteuning in het mee kunnen doen/veilig netwerk
- Mensgericht
- Gedragen door inwoners en vrijwilligers
- Onderlinge en wederzijdse betrokkenheid en verbondenheid
- Hart voor mensen en voor Harderwijk

5.2 Visie

Het opnemen van een visie met betrekking tot charitatieve organisaties in de nota bestaanszekerheid is een nieuwe stap[14]. Het is een onbekend terrein,

* Op dit moment hanteren we de term charitatieve organisaties. Andere woorden die gebruikt worden zijn voor charitatieve organisaties o.a. liefdadigheidsinstellingen, geëngageerde initiatieven. Samen met de organisaties zullen we de komende jaren komen tot een passende term.

waar nog veel ruimte en ook ambitie is voor gezamenlijke (door-)ontwikkeling. Deze visie is niet in beton gegoten. De komende jaren willen we vanuit het maatschappelijke veld dit beleidsstuk verder ontwikkelen. Door richting te geven, maar tegelijkertijd ook ruimte te laten. En vooral door in gesprek te blijven met deze organisaties.

Zo is deze visie opgesteld na gesprekken met een aantal charitatieve organisaties. Middels deze gesprekken is hun inzet in en voor Harderwijk in kaart gebracht en is er gesproken over hun rol c.q. relatie binnen de nota bestaanszekerheid van Harderwijk.

De kern van de Harderwijkse visie is:

Stimuleren van het burgerinitiatief en haar eigen regie

Charitatieve organisaties ontstaan vanuit een burgerinitiatief en/of een inwonersactie. Dit kan op zowel wijk- als Harderwijk-niveau zijn. Inwoners die naar elkaar omkijken en in een organisatie iets voor anderen willen betekenen en vrijgevig zijn dienen gestimuleerd te worden in hun activiteiten. Het waarborgen van eigen regie en zelfstandigheid van deze organisaties is hierin van belang.

Onafhankelijk van de gemeente

We streven naar een optimaal samenwerken zonder dat we de organisaties (financieel) afhankelijk maken van de gemeente. De verbindende maatschappelijke kracht en eigen regie van organisaties zijn een uitgangspunt.

Verbinding en samenwerking

Charitatieve organisaties leveren een belangrijke bijdrage aan de sociale infrastructuur. Hierin is actief de verbinding met elkaar opzoeken erg belangrijk. Bekendheid van elkaar en van de voorliggende voorzieningen van de gemeente Harderwijk maakt dat wij samen meer kunnen betekenen voor de inwoners die op en rond het bestaansminimum leven. De gemeente organiseert vier keer per jaar netwerkbijeenkomsten om de verbinding en samenwerking met elkaar op te zoeken.

Facilitering door omgang met gemeente

De gemeente kijkt waar zij de charitatieve organisaties, indien gevraagd, kan adviseren of ondersteunen. We stellen onze kennis beschikbaar over b.v.

---

[14] Deze paragraaf is toegevoegd aan de nota bestaanszekerheid naar aanleiding van een motie op 7 november 2019 van de gemeenteraad van Harderwijk aandacht wordt gevraagd voor liefdadigheidsinstellingen in de nota bestaanszekerheid.

regelgeving van de gemeente en kennis van andere gemeentelijke beleidsterreinen. De gemeente kan ook publiciteit geven aan activiteiten van charitatieve organisaties op haar website, gemeentepagina en social media accounts.

5.3 Inventarisatie charitatieve organisaties in Harderwijk

Naast het bestaande netwerk van bestaanszekerheid en schulddienstverlening, is er een tal van organisaties die zich vrijwillig inzet voor mensen die op of rond het (netto) bestaansminimum leven. Deze organisaties zijn niet vanzelfsprekend bekend bij de gemeente.

Het is een tal van verschillende organisaties in de Harderwijkse maatschappelijke context. Het gaat om grote (professioneel georganiseerde) organisaties tot aan kleine (jonge) organisaties. Daarnaast zijn de doelen en activiteiten van deze organisaties zijn zeer divers, echter hebben zij een ding gemeen: het bieden van ondersteuning aan inwoners die leven op of rond het bestaansminimum. Veelal krijgt de ondersteuning vorm in:

- Ondersteuning in natura
- Faciliteren in het meedoen & creëren van een veilig netwerk

Deze visie is opgesteld in samenspraak met de volgende organisaties: Stichting Mensen in Nood 0341, De Voedselbank, Nel's Kledingservice en Stichting Present. Daarnaast kent de gemeente Harderwijk nog vele andere charitatieve organisaties zoals, samenwerkende diaconieën, kringloopwinkels en nog specifieker Taartjes voor Harderwijk, De Oude Synagoge, Leger des Heils en het Rode Kruis. Daarnaast zijn er een aantal andere organisaties waarvan het primaire doel of eigenschap niet per se charitatief is, maar wel van toegevoegde waarde kunnen zijn voor het netwerk. In de komende jaren definiëren we samen met de charitatieve organisaties het charitatieve netwerk.

5.4 Aanpak

Voor de komende vier jaar is gezamenlijk met de charitatieve organisaties een aanpak opgesteld.

Netwerkbijeenkomsten

Vier keer per jaar organiseert de gemeente Harderwijk een netwerkoverleg voor charitatieve organisaties. Een belangrijk doel is om samenwerking en gezamenlijke profilering te verbeteren.

Daarbij lijkt het zinvol om maatschappelijke partners uit Harderwijk themagericht uit te nodigen om kennis van het Harderwijkse netwerk te vergroten. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld:

- Signalering van hulpvragen en vervolgstappen
- Ondersteuning financiële problemen/Schulddienstverlening
- Maatschappelijke zorg en Beschermd wonen
- Sport en Cultuur
- Ondersteuningsmogelijkheden gemeente

In Harderwijk is ook een overleg informele zorg. Het is denkbaar dat bovengenoemd overleg en het overleg informele zorg op termijn samenvoegen.

Ondersteuningsregeling

De huidige financiële ondersteuning van de gemeente Harderwijk aan charitatieve organisaties is verschillend. Dit is veelal gebaseerd op een aangenomen motie of amendement. Twee charitatieve organisaties worden op dit moment ondersteund door de gemeente: Nel's kledingservice wordt voorzien van een pand en de Voedselbank ontvangt naar aanleiding van een amendement een jaarlijkse subsidie van €10.000.

In 2022 verhuist de Voedselbank naar haar nieuwe pand, waar een ruimte beschikbaar wordt gesteld voor Nel's kledingservice en een spreekruimte voor inwoners, waar onder andere de intakes voor de Voedselbank gevoerd kunnen worden door ZorgDat. Denkbaar is dat deze spreekruimte doorontwikkeld tot een trefpunt, waar inwoners die moeilijk bereikbaar zijn en/of niet voldoende bereikt worden adequaat geholpen kunnen worden. Hierover blijven we in gesprek met de Voedselbank, charitatieve organisaties en onze maatschappelijke partners.

De gemeente Harderwijk stelt een ondersteuningsregeling op om charitatieve organisaties een (eenmalige) impuls te kunnen geven en te stimuleren in de uitvoering van hun activiteiten. Hierbij is eigen regie en maatschappelijk kracht van de organisaties het uitgangspunt. Een jaarlijks budget van bijvoorbeeld €5.000,- hiervoor lijkt passend.

Tot slot

Deze eerste aanzet tot een beleidsvisie rondom charitatieve organisaties kent raakvlakken met diverse andere beleidsterreinen, bijvoorbeeld. burgerschap, informele zorg, vrijwilligersbeleid e.d. Ook positionering in beleid helpt om meer duidelijkheid te creëren voor zowel de charitatieve organisaties als

andere maatschappelijke partners: weten waar je terecht kunt met vragen en voor ondersteuning. Het opnemen in het beleid bestaanszekerheid is hiertoe een goed bedoelde aanzet met ontwikkelkansen.

6 Financiën

6.1 Middelen

Hieronder volgt een overzicht van de kosten voor het voortzetten van het bestaand beleid en de kosten voor de nieuwe beleidsinterventies (in het groen weergegeven).

Bestaanszekerheid en inkomensondersteuning

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Zwemfonds Harderwijk	€ 23.000,00	€ 23.000,00	€23.000,00	€ 23.000,00
Jeugdfonds Sport en Cultuur	€ 62.500,00	€ 62.500,00	€62.500,00	€ 62.500,00
Voorzieningenwijzer	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€30.000,00	€ 30.000,00
Stichtleergeld Randmeren	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€50.000,00	€ 50.000,00
Armoedeval	€ 28.000,00	€ 28.000,00	€28.000,00	€ 28.000,00
Nel's kledingservice	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€10.000,00	€ 10.000,00
Theatervoorstellingen Cashflow	€ 6.300,00	€ 6.300,00	€ 6.300,00	€ 6.300,00
18 jarige folder	€ 2.000,00	€ 2.000,00	€ 2.000,00	€ 2.000,00
Licentie gezondverzekerd	€ 3.000,00	€ 3.000,00	€ 3.000,00	€ 3.000,00
Post onvoorzien	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€10.000,00	€ 10.000,00
Totaal	**€ 224.800,00**	**€ 224.800,00**	**€224.800,00**	**€224.800,00**

Dekking beleid Bestaanszekerheid en inkomensondersteuning

	2021	2022	2023	2024
Begroting	€ 287.499,47	€ 287.499,47	€ 287.499,47	€ 287.499,47
Uitgaven	€ 224.800,00	€ 224.800,00	€ 224.800,00	€ 224.800,00
Totaal	**€ 62.699,47**	**€ 62.699,47**	**€ 62.699,47**	**€ 62.699,47**

Beleid schuldhulpverlening

	2021	2022	2023	2024
Nederlandse Schuldhulproute	€ 5.500,00	€ 5.500,00	€ 5.500,00	€ 5.500,00
Over Rood	€ 13.000,00	€ 13.000,00	€ 13.000,00	€ 13.000,00
Startpunt Geldzaken	€ 2.462,23	€ 2.462,23	€ 2.462,23	€ 2.462,23
Vroegsignalering (RIS-systeem)	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00
Thuisadministratie Humanitas	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Schuldhulpverlening	€161.760,00	€161.760,00	€161.760,00	€161.760,00
ZorgDat uitvoering financiële dienstverlening	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal	**€ 247.722,23**	**€ 247.722,23**	**€ 247.722,23**	**€ 247.722,23**

Dekking Beleid schuldhulpverlening

	2021	2022	2023	2024
Begroting	€ 257.622,53	€ 257.622,53	€ 257.622,53	€ 257.622,53
Uitgaven	€ 247.722,23	€ 247.722,23	€ 247.722,23	€ 247.722,23
Totaal	**€ 9.900,30**	**€ 9.900,30**	**€ 9.900,30**	**€ 9.900,30**

Intake voedselbank	**€ 7.635,00**	**€ 7.635,00**	**€ 7.635,00**	**€ 7.635,00**
Intake voedselbank	€ 7.500,00	€ 7.500,00	€ 7.500,00	€ 7.500,00
Totaal	€ 135,00	€ 135,00	€ 135,00	€ 135,00

Bespaarcoach	€ 13.000,00	€ 13.000,00	PM	PM
Bespaarcoach	€ 13.000,00	€ 13.000,00	PM	PM
Totaal	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

In het financieel kader dient ruimte te blijven om in te spelen op actuele thema's, aan te sluiten bij initiatieven van maatschappelijke partners en om in verband met de verwachte toestroom naar aanleiding van de Coronacrisis, zo nodig hulpverlening op te kunnen schalen, voornamelijk in de schuldhulpverlening.

Voor deze extra inzet zal een budgetoverheveling plaatsvinden van vanuit Bestaanszekerheid en inkomensondersteuning naar Beleid schuldhulpverlening. Hiervoor is er budgettaire ruimte van ongeveer €62.700.

7 Bijlagen

7.1 Uitvoeringsprogramma bestaanszekerheid en schulddienstverlening 2021

Dit uitvoeringsprogramma Bestaanszekerheid en schulddienstverlening 2021 hoort bij de beleidsnota bestaanszekerheid en schulddienstverlening. De beleidsnota beschrijft de rol van de gemeente in de aanpak van bestaansonzekerheid en schulden, geeft inzicht in de huidige stand van zaken en benoemt aandachtspunten en ambities voor de komende periode.

Het Uitvoeringsprogramma volgt de indeling van de nota bestaanszekerheid en schulddienstverlening. Per thema staan de actiepunten uitgewerkt. Dit uitvoeringsprogramma is niet in beton gegoten: flexibiliteit is nodig. Om in te spelen op actuele thema's, aan te sluiten bij initiatieven van maatschappelijke partners en om rekening te kunnen houden met de financiële (on)mogelijkheden.

Preventie en vroegsignalering			
Wat?	**Wie?**	**Hoe?**	**Wanneer?**
Monitoring en doorontwikkeling vroegsignalering	Met betreffende maatschappelijke partners	Halfjaarlijks monitoringsbijeenkomst	2021 e.v.
Analyse gebruik digitale voorzieningen (NSR, Startpunt Geldzaken etc.)	Gemeente	Interne inzet	Begin 2022
Uitbreiding van samenwerkingspartners (zoals huisartsen en scholen)	Gemeente in afstemming met maatschappelijke partners	Opzetten van pilots, experimenten en overleggen	Medio 2022
Doorbreken van kinderarmoede en aandacht voor jongeren			
Focus op kinderarmoede (tot 16 jaar)	Met bestaande partners en het betrekken van nieuwe partners zoals onderwijs en sport	Verkennen van de behoefte. Gezamenlijk vorm en inhoud geven en inzet communicatie	2022
Bewustzijn creëren over bestaansonzekerheid en geld onder	Met bestaande partners en het betrekken van nieuwe partners zoals	Inzet van het kindercollege, inzet communicatie, deelname aan	2021 e.v.

kinderen	onderwijs en sport	workshops en programma's (bijv. week van het geld)	
In kaart brengen van jongeren (16-27 jaar) met schulden	Met keten schulddienstverlening, transformatieversneller schulddienstverlener en keten BW/MZ	Inventariseren samen met maatschappelijke partners en interne inzet	2021 starten
Doorontwikkeling aanbod gericht op jongeren	Gemeente met aanbieders	In overleg met aanbieders, zoals uitbreiding NSR MoneyFit voor jongeren.	Medio 2022
Bewustzijn creëren over bestaansonzekerheid en geld onder jongeren d.m.v. workshops en programma's	Maatschappelijke partners en eventueel externe partijen	Opdrachtontwikkelingen en samen verder ontwikkelen (Inzet van theatervoorstelling Cash Flow op middelbare scholen. Andere opties workshops en programma's verkennen bijv. Speaking Minds).	2021 e.v.
Inkomensondersteuning en financiële administratie			
Toegankelijkheid van voorzieningen en regelingen verbeteren en bereik en bekendheid vergroten	Met maatschappelijke partners en gemeente	Door middel van huidige subsidieverlening, gezamenlijk afstemmen en inzet communicatie	2021 e.v.
Doorontwikkeling Financieel Trefpunt	Met betreffende maatschappelijke partners	Door middel van huidige subsidieverlening	2021 e.v.
Voorkomen armoedeval en stimulering naar werk (meedoen)	Gemeente en Meerinzicht	Uitvoering geven aan voorstel armoedeval	Begin 2022
Evaluatie gebruik Collectieve aanvullende zorgverzekering	Gemeente en Meerinzicht	Interne inzet	Eind 2022
Complexe financiële of persoonlijke problemen			
Campagne de-stigmatisering bestaansonzekerheid en schulden	Maatschappelijke partners, keten schulddienstverlening en gemeente	Aanhaken nieuwe campagne 'De eerste stap helpt je verder' van het ministerie van SZW, organiseren van themabijeenkomsten en interne inzet communicatie	2023
Uitgangspunten Schulddienstverlening en eventuele extra inzet als gevolg van de Coronacrisis	Maatschappelijke partners, keten schulddienstverlening en gemeente	Inzet op uitgangspunten schulddienstverlening	2021 e.v.
Intensivering samenwerking met	Bewindvoerders, keten	Structureel jaarlijks overleg en	2021 e.v.

bewindvoerders (zie Visie op bewindvoering: Samenwerking in de schulddienstketen)	schulddienstverlening en gemeente	organiseren van themabijeenkomsten	
Charitatieve organisaties			
In dialoog met charitatieve organisaties	Netwerk van charitatieve organisaties	Vier keer per jaar overleg	2021 e.v.
Verbinding met voorliggend veld en sociaal domein	Netwerk van charitatieve organisaties, keten schulddienstverlening en maatschappelijke partners Sociaal Domein	Organiseren van thema- en inspiratiebijeenkomsten	2022
Ondersteuningsregeling charitatieve organisaties	Gemeente	Interne inzet	2023

7.2 Overzicht minimaregelingen

Regeling	Inkomen	Omschrijving
Bijzondere Bijstand	100%	Bijzondere bijstand is bedoeld voor bijzondere (dus niet alledaagse) en noodzakelijke kosten die u niet zelf kunt betalen. Denk hierbij aan bewindvoeringskosten, maaltijdvoorzieningen (als u niet in staat bent om zelf uw eten klaar te maken), kosten van rechtsbijstand, bij een sociaal-medische indicatie een bijdrage in hoge woonkosten en sommige medische kosten. Ook is het mogelijk in bepaalde gevallen reiskosten vergoedt te krijgen.
Individuele inkomenstoeslag	110%	Als u lange tijd een inkomen op bijstandsniveau heeft of een bijstandsuitkering krijgt, kunt u een individuele inkomenstoeslag aanvragen. De individuele inkomenstoeslag is een geldbedrag voor mensen die al drie jaar van een laag inkomen moeten leven en geen uitzicht hebben op een hoger inkomen.
Collectieve zorgverzekering	120%	De gemeente biedt een collectieve zorgverzekering aan voor haar inwoners met een laag inkomen. Deze dekking is uitgebreid met extra vergoedingen voor kosten zoals bijvoorbeeld brillen, fysiotherapie of de tandarts. De verzekeraar geeft hierbij korting en de gemeente betaalt een deel van de premie.
Maatschappelijke bijdrageregeling	120%	Een extra bijdrage voor sport, cultuur of voor uw kind. De gemeente Harderwijk biedt inwoners met een laag inkomen de mogelijkheid om een bijdrage te krijgen voor deelname aan sociaal culturele en sportieve activiteiten. Kinderen die voortgezet onderwijs (VO) volgen kunnen ook een eenmalige bijdrage krijgen. Maximaal € 300,- per kind. De bijdrage voor volwassenen is € 180. Voor kinderen in de leeftijd 0 t/m 11 jaar is dit € 90 en voor kinderen van 12 t/m 17 jaar is de bijdrage € 180.
Tegemoetkoming aanvullende ziektekostenverzekering	120%	Een kunt een tegemoetkoming krijgen als u een aanvullende ziektekostenverzekering en/of tandverzekering heeft. Het is ook mogelijk om deel te nemen aan de collectieve zorgverzekering. Als u

		deelneemt aan de collectieve zorgverzekering is het niet mogelijk om een tegemoetkoming te krijgen voor een aanvullende ziektekostenverzekering
Chronisch ziek of gehandicapt, extra bijdrage	130%	Een jaarlijkse bijdrage voor mensen die extra kosten maken omdat ze chronisch ziek zijn of een beperking hebben en in 3 voorgaande jaren van de aanvraag het eigen risico van de zorgverzekering volledig hebben opgemaakt/verbruikt.
Individuele studietoeslag	100%	Als u een arbeidsbeperking heeft en niet in staat bent om bij te verdienen tijdens uw studie, dan heeft u mogelijk recht op een individuele studietoeslag. De studie geeft mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Maximale duur van studietoeslag is 5 jaar. Voorwaarden voor aanvraag: U bent 18 jaar of ouder. U heeft recht op WSF2000 (studiefinanciering) of WTOS (tegemoetkoming scholieren). Bij de aanvraag moet u uw medisch dossier of verklaring sturen waarin staat dat u niet in staat bent om het wettelijk minimumloon te verdienen. Heeft u dit niet? Dan kunnen wij een medisch onderzoek uitvoeren. U bent niet in staat om het wettelijk minimumloon te verdienen. Een afgeronde studie geeft u mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.
Jeugdfonds Sport & Cultuur	125%	De hulp wordt verstrekt om jongeren uit gezinnen met een minimum inkomen, deel te kunnen laten nemen aan sport- en/of cultuur activiteiten; Voor een sport activiteit bedraagt de bijdrage maximaal € 225 per jaar. Voor een culturele activiteit bedraagt de bijdrage maximaal € 425 per jaar.
Zwemfonds Harderwijk		Zorgt ervoor dat kinderen, waarvan de ouders te weinig geld hebben, toch een volledig zwemdiploma A kunnen halen.
Stichting Leergeld	120%	Aanvragen kunnen worden ingediend voor vergoeding van de volgende zaken: sportclub (contributie, kleding of schoeisel), kunstzinnige vorming (muziek, dans, toneel), bijdragen schoolreis, ouderbijdrage scholen, fiets (voor kinderen op voortgezet onderwijs), (tweedehands) computer of

		tablet (voor een gezin met kinderen vanaf groep 8 en op het voortgezet onderwijs). Max. € 350,- per kind per schooljaar.
Jarige Job	120%	Jarige Job geeft geen geld maar een verjaardagsbox ter waarde van € 35,-, met alles erop en eraan. Zoals slingers, ballonnen, taartmix, traktaties, wat lekkers voor thuis en cadeautjes. Ruim voor de verjaardag van het kind krijgen de ouders de Jarige Job verjaardagsbox. Zij zorgen ervoor dat het huis versierd is, dat de taart gemaakt is, cadeautjes zijn ingepakt en de traktatie voor op school klaar staat. De kinderen hebben geen idee van het bestaan van Jarige Job. Hierdoor wordt een verjaardag weer een echt gezinsfeest!